

Εμείς και οι "άλλοι": ο εκφασισμός μιας κοινωνίας και οι ζητούμενες αντιστάσεις.

Βασιλική Σακκά
Σχολική Σύμβουλος Φιλολόγων
Μεσσηνίας

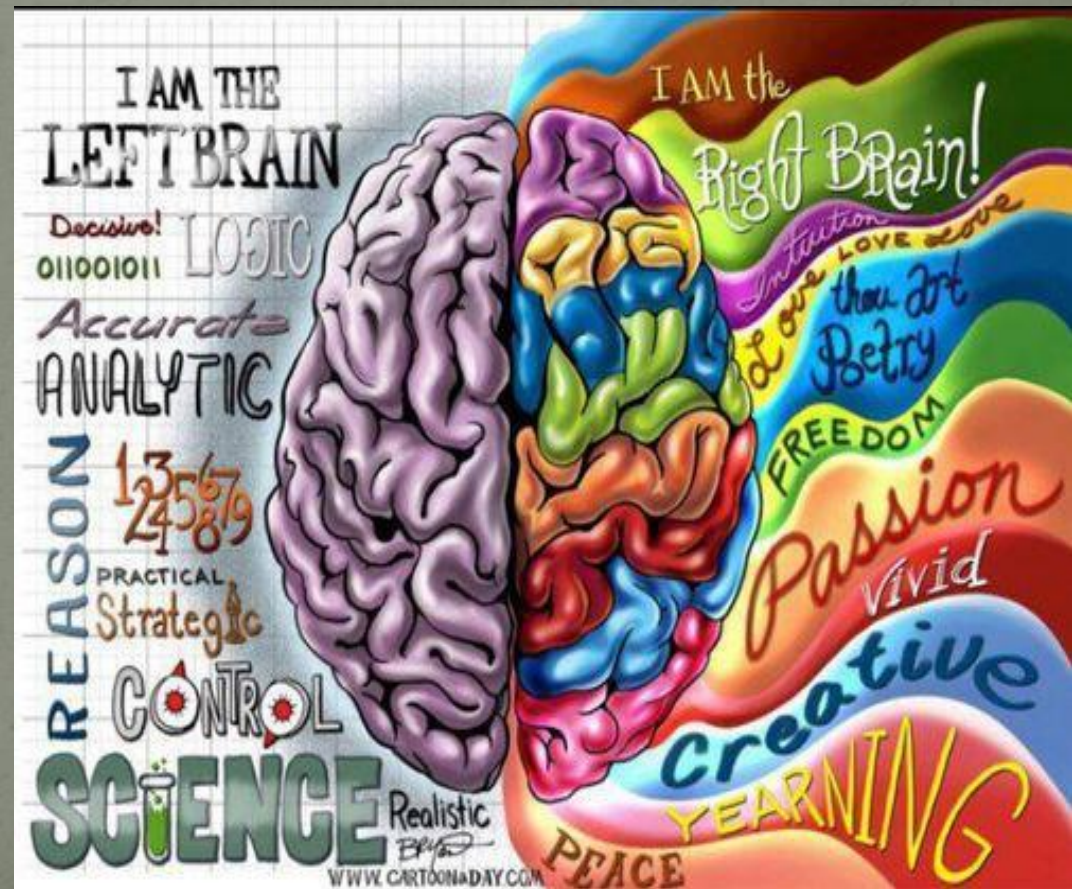
Παρελθόν ≠ Ιστορία

- Γιατί διδάσκουμε ιστορία;
- Τι θέλουμε να έχουν αποκομίσει οι μαθητές μας όταν φύγουν από το σχολείο;
- Πώς θα τους πείσουμε ότι η ιστορία έχει σχέση με τη ζωή και την καθημερινότητά τους;
- Τι σημαίνει ιστορική και κοινωνική συνείδηση;
- Ποιος ο ρόλος των δημόσιων χρήσεων της ιστορίας;
- Ποια η σημασία του οπτικού και του μιντιακού εναλφαριθμητισμού (visual –media literacy);
- Ποια η σημασία των βιωματικών προσεγγίσεων στην ιστορία;

Βιωματικές προσεγγίσεις: γιατί;

- Ακούω και ξεχνώ
- Βλέπω και θυμάμαι
- Ενεργώ και καταλαβαίνω

Διδακτική Μεθοδολογία

Διδακτική προσέγγιση επίμαχων ιστορικών προβλημάτων
(R. Stradling)

1. Στρατηγική της Ενσυναίσθησης

*Κινητοποιεί τη συναισθηματική νοημοσύνη,
αναπτύσσει την ιστορική φαντασία,
κατευθύνει την ιστορική κατανόηση,
χωρίς να αυθαιρετεί,
με βάση ιστορικές πηγές, ερμηνευτικά πλαίσια
και λογικούς συλλογισμούς*

2. Στρατηγική της Διερεύνησης

*Οργάνωση θεματικών διδασκαλιών με τη μέθοδο
των σχεδίων εργασίας (project)*

Προϋποθέσεις για την προσέγγιση του θέματος του ναζισμού/φασισμού στην τάξη

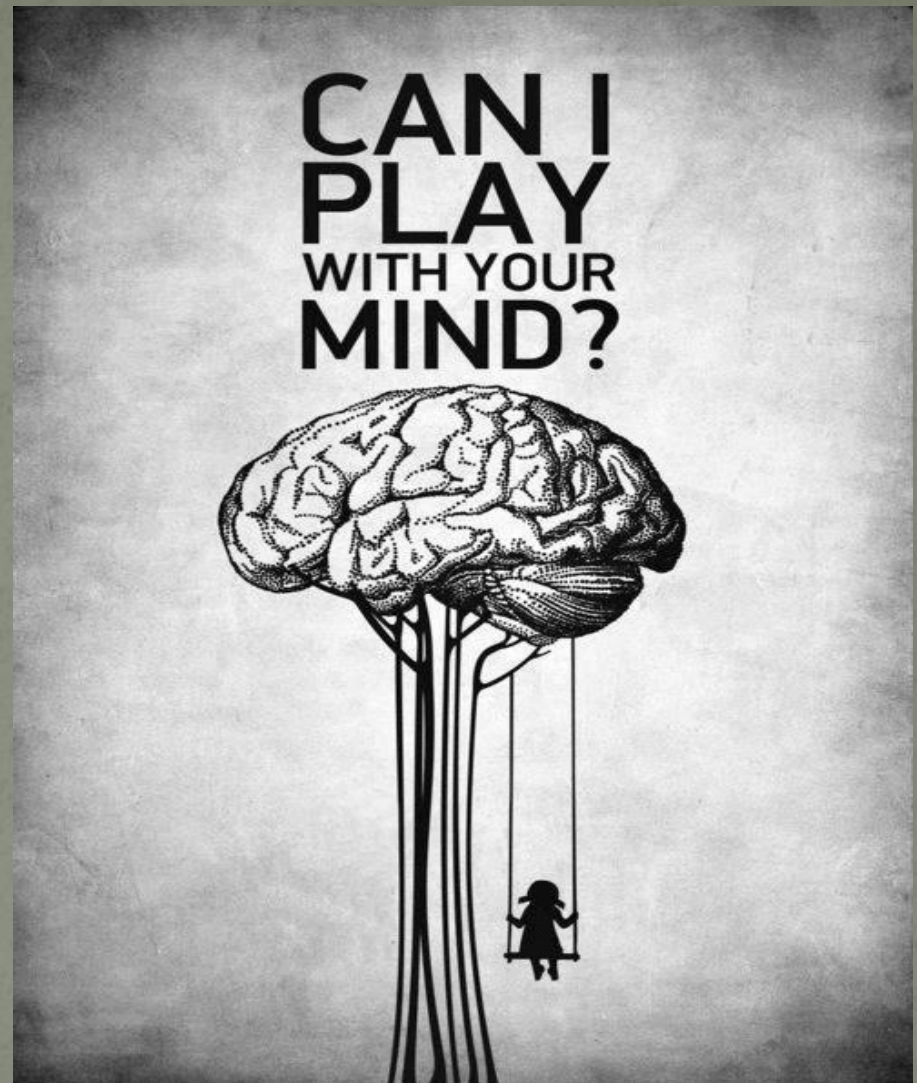
- Ιστορική γνώση. Ένταξη στη «μεγάλη εικόνα» και διαρκής επιστροφή σε αυτή
- Σύνδεση του ειδικού με το γενικό. Επαγωγική, βιωματική προσέγγιση του φασιστικού φαινομένου
- Κοστρουκτιβισμός: η νέα γνώση δομείται πάνω στην παλιά και αξιοποιεί την προσωπική εμπειρία.
- Ελευθερία του εκπαιδευτικού να επιλέξει θέμα και τρόπο και να τα προσαρμόσει στις ιδιαίτερες συνθήκες της τάξης του (έμφυλες, πολιτισμικές, ποικιλία μαθητικού πληθυσμού, ηλικία, επίπεδο, περιοχή)
- Ευαίσθητο και συγκρουσιακό το θέμα του ναζισμού/φασισμού: μεγάλη προσοχή στις ενσυναισθητικές προσεγγίσεις και τις επιλογές «ρόλων»

Πιο συγκεκριμένα:

- Ιστορικό πλαίσιο, χρονολογικός άξονας
- Βασικά χαρακτηριστικά. Θα πρέπει οι μαθητές να ανιχνεύσουν μέσα από ποικίλες πηγές χαρακτηριστικά όπως: μίσος, μισαλλοδοξία, ρατσισμός (ιδεολογία «αποδιοπομπαίου τράγου»), εθνικισμός, ναρκισσισμός, στρατιωτικού τύπου οργάνωση, άκριτη υπακοή στον αρχηγό, αυταρχισμός, ηθικολογία, λαϊκισμός, ομοιομορφία, παραπλανητική χρήση όρων, χρήση ριζικά αντίθετης αλλά και συσχετικής ρητορικής και λεξιλογίου.
- Ιδεολογία και πρακτική του φασισμού. Φασιστικό και ναζιστικό κόμμα στο μεσοπόλεμο. Η πρακτική του εθνικοσοσιαλισμού. Σύμβολα, τελετουργίες, προπαγάνδα για την προσέλκυση των μαζών.

Προπαγάνδα και ναζιστικό φαινόμενο

Ορισμός προπαγάνδας: τύπος μηνύματος που εκπέμπεται από μια ομάδα, έναν οργανισμό, ένα κέντρο εξουσίας και αποσκοπεί στο να επηρεάσει τη γνώμη και τη συμπεριφορά των ανθρώπων. Αντί να παρέχει αμερόληπτα πληροφορίες, η προπαγάνδα συχνά παραπληροφορεί και εξαπατεί σκόπιμα.

Πώς ελέγχονται οι πολίτες;

- Προπαγανδιστικές τεχνικές: κοινές στα ολοκληρωτικά καθεστώτα όλων των εποχών.
- Μ.Μ.Ε. (ραδιόφωνο, εφημερίδες, περιοδικά, αφίσες, φιλμ)
- Η πειθώ του οπτικού μηνύματος: προκαλεί συναισθηματική ανταπόκριση
- Τα παιδιά και οι νέοι: βασική ομάδα – στόχος
- Η πειθώ απευθύνεται σε μεγάλες ομάδες οι οποίες, μέσω επιχειρημάτων, λογικοφανών εξηγήσεων ή ικεσιών, παρακινούνται να ασπαστούν μια βασική άποψη και να αναλάβουν δράση
- Στόχος: να φτάσει το μήνυμα στις μάζες
- Με ποιο τρόπο;
- Προπαγάνδα-λογοκρισία-τρομοκρατία

Μέσα

- Εκπαίδευση
 - Αφίσες
 - Ραδιόφωνο
- Εφημερίδες- τύπος
 - Φιλμ
- Δημόσιες τελετές
- Παρελάσεις, σημαιοστολισμοί
 - Μνημεία
- Φαραωνικά μεγέθη
- Επανάληψη-βομβαρδισμός με τα κύρια συνθήματα-πλύση εγκεφάλου
 - Άμβλυνση αντιστάσεων

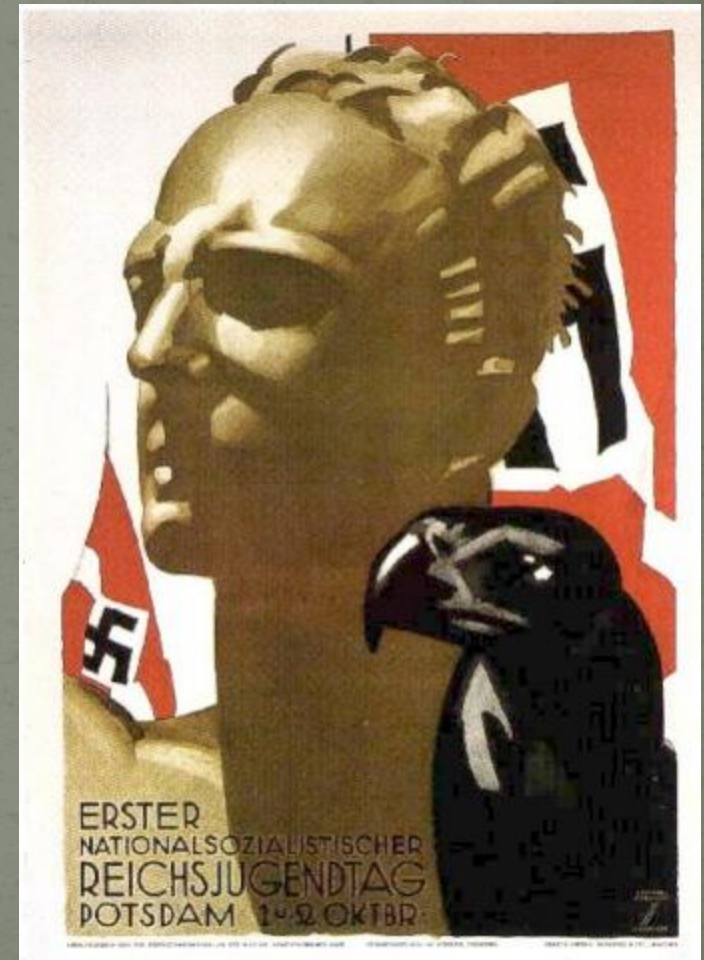
Η προπαγάνδα μπορεί:

- Να είναι κραυγαλέα όπως η σβάστικά ή ανώδυνη όπως ένα ανέκδοτο
- Να καλλιεργεί αβεβαιότητα και φόβο ώστε να παρακινεί τους ανθρώπους να προστατεύσουν την ιδιοκτησία και τον εαυτό τους
- Να παρασύρει τα παιδιά
- Να εξαφανίζει την ανθρωπιά
- Να διασπείρει αμφιβολίες
- Να δημιουργεί εχθρούς

Συνηθισμένοι μηχανισμοί προπαγάνδας:

- τα παρατσούκλια
- οι εξώφθαλμες γενικεύσεις
- ο μηχανισμός της μεταφοράς
- οι επιστρατευμένες «μαρτυρίες»
- ο τύπος του μέσου, οικείου συνανθρώπου
- η «σημαδεμένη τράπουλα»
- οι «περιφερόμενοι θίασοι»

Η προπαγάνδα των Ναζί εστιάζει:

- στον αντισημιτισμό
- στον μιλιταρισμό (στολές-στρατός)
- στον εθνικισμό (υπερηφάνεια για τη Γερμανία)
- στην υπακοή και την πίστη
- στην υπεροχή της Αρίας φυλής
- στη λατρεία του Φύρερ (ο Χίτλερ - μεσιανική φιγούρα του έθνους: θεός)
- στην παραδοσιακή Γερμανική «λαϊκή» κουλτούρα

Es lebe Deutschland! = Ζήτω η Γερμανία!

Πώς έλεγχε τη Γερμανία ο Χίτλερ;

Καθεστώς τρόμου

- Gestapo
- S.S.
- Συλλήψεις, εκτοπισμοί

Δημοφιλία- λαϊκισμός

- Ακύρωση Συνθήκης Βερσαλλιών
- Δημιουργία θέσεων εργασίας

Προπαγάνδα

- Πόστερ, φιλμ, ραδιόφωνο, τύπος
- Εκπαίδευση: κατήχηση
- λογοκρισία
- Συγκεντρώσεις, τελετές
- Νέοι-γυναίκες

Συνθήματα που συνοψίζουν τον προσανατολισμό του καλού φασίστα (Ιταλία)

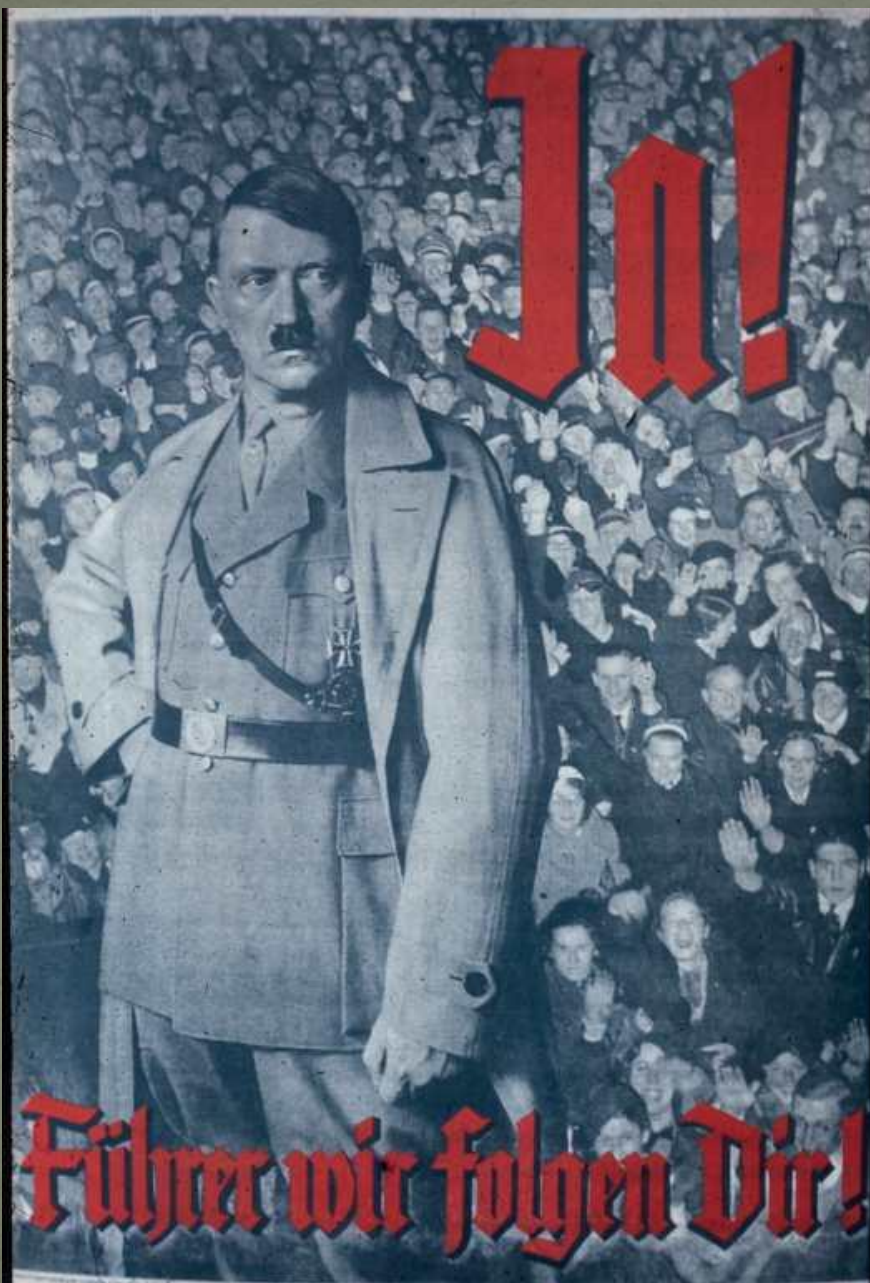
- «Πίστεψε! Υπάκουσε! Πολέμησε!»
- Εκείνος που έχει ατσάλι, έχει και ψωμί!
- Τίποτα δεν κατακτήθηκε στην Ιστορία χωρίς αίμα!
- Καλύτερα να ζήσεις μια μέρα σαν λιοντάρι παρά εκατό χρόνια σαν πρόβατο!
- Ένα λεπτό στο πεδίο της μάχης αξίζει όσο μια ζωή στην ειρήνη!
- Να είσαι περήφανος που ζεις την εποχή του Μουσολίνι!

Η αφήγηση του ιταλικού
φασισμού:

1. Παρέλαση φασιστικής
οργάνωσης με νεαρά κορίτσια
(1930).
2. Ο Μπενίτο Μουσολίνι
3. Παρέλαση της στρατιωτικής
αστυνομίας στη Ρώμη (1938)

1. Ναι! Ο Ηγέτης θα σας ακολουθεί!
2. «Ένας λαός, μια αυτοκρατορία, ένας ηγέτης»: αφίσα μετά το Anschluss (1938)

Η δικτατορία της 4^{ης} Αυγούστου: οι ιδεολογικές επιρροές και επικοινωνιακές πρακτικές του φασισμού. Παρέλαση νέων της 4^{ης} Αυγούστου

«Η προπαγάνδα είναι αποτελεσματική όταν εκείνοι οι οποίοι χειραγωγούνται έχουν την πεποίθηση ότι ενεργούν με τη θέλησή τους» Joseph Goebels

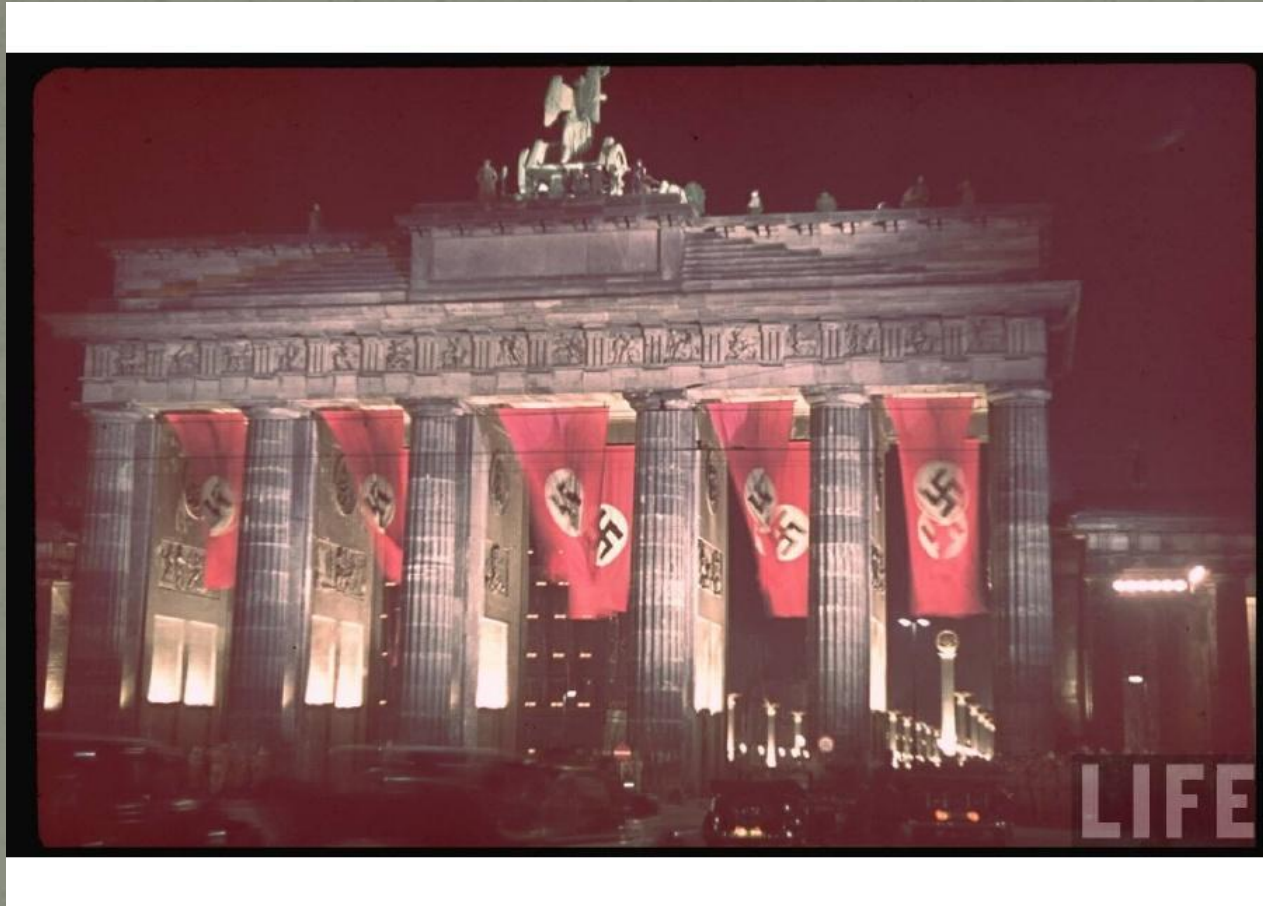

Ο αρχιτέκτονας Albert Speer σχεδίαζε τις συγκεντρώσεις της Νυρεμβέργης. Τίποτα τυχαίο.

Οι νυχτερινές τελετές: δέος και φόβος

- «νύκτωρ δε κατιόντες εις τας οδούς των ειλώτων τον αλισκόμενον απέσφαττον. πολλάκις δε και τους αγρούς επιπορευόμενοι τους ρωμαλεωτάτους και κρατίστους αυτών ανήρουν.»
- «Και αναμένουμε τη στιγμή της μεγάλης αντεπίθεσης, βαδίζοντας στα χνάρια της αρχαίας Κρυπτείας, που έπληττε αθόρυβα, μέσα στο απόλυτο σκότος και τη σιωπή, τους εσωτερικούς εχθρούς της πόλεως» 26/7/2008, Θερμοπύλες, Χ.Α.
- «Αίμα, τιμή...»

25/1/2013 : Τα κρούσματα περιστατικών βίας κατά μεταναστών έχουν αυξηθεί ραγδαία τους τελευταίους μήνες. Τελευταίο παράδειγμα, το περιστατικό βίας που έλαβε χώρα χθες στη Λάρισα, όπου ανήλικοι μαθητές επιτέθηκαν κατά ομάδας Πακιστανών.

12/6/2012: Νεοναζί επιτέθηκαν σε σπίτι μεταναστών ψαράδων, στο Πέραμα στις 4 τα ξημερώματα. Ήταν από μαρτυρίες γύρω στα 20 άτομα με κράνη. Εισέβαλαν στο σπίτι και χτύπησαν έναν μετανάστη πολύ σοβαρά, μεταφέρθηκε στο νοσοκομείο και είναι διασωληνομένος. στον Ευαγγελισμό. Οι άλλοι 4 μετανάστες που έμεναν στο σπίτι είναι καλύτερα στην υγεία τους.

Την Δευτέρα 4 Φεβρουαρίου 2012, γύρω στα μεσάνυχτα, ομάδα 5-6 ατόμων ξυλοκόπησαν μετανάστη στη Νέα Χώρα και ο άνθρωπος κατέληξε στο νοσοκομείο με ανοιγμένο κεφάλι. Σύμφωνα, με τους γείτονες τέτοια περιστατικά είναι συνηθισμένα και οι δράστες είναι γνωστοί φασίστες στη γειτονιά.

Την Κυριακή 3/2/2013 το Κοινωνικό Στέκι Μεταναστών στα Χανιά δέχτηκε επίθεση από 20 άτομα που φορούσαν κουκούλες. Έσπασαν τα τζάμια της εισόδου και κατέστρεψαν τα φυτά στις γλάστρες. Τα χειρότερα αποτράπηκαν από περαστικούς και παρόντες.

18/4/2012: Απόπειρα εμπρησμού οικίας μεταναστών από νεαρούς δράστες στην Καλαμάτα. Η Πακιστανική οικογένεια είχε δυο ανήλικα παιδιά, το ένα νεογέννητο. Σωτήρια παρέμβαση γειτόνων. Η αστυνομία ερευνά το περιστατικό.

Αγρότες-Εργάτες:
στόχος, τα λαϊκά
στρώματα

Οι Γυναίκες στη Ναζιστική Γερμανία

1. Οι Ναζί ενθάρρυναν τις γυναίκες να μένουν σπίτι και να γεννούν παιδιά. Οι νιόπαντροι έπαιρναν επίδομα 1000 μάρκων. Ανάλογα επιδόματα υπήρχαν και για τα νεογέννητα.
2. Δημιουργήθηκαν ειδικά καταλύματα για «φυλετικά καθαρές» ανύπαντρες μητέρες. Το ποσοστό γεννήσεων αυξήθηκε κατακόρυφα.
3. Ο ρόλος των γυναικών ήταν να φροντίζουν τους συζύγους στο σπίτι. Υπήρχαν οδηγίες για το πώς έπρεπε να ντύνονται: όχι make up-τα μαλιά σε κότσο ή πλεξούδες. Τα παιδιά ανήκαν στην πολιτεία.

Kinder, Küche,
Kirche

Το δικό σου αυτοκίνητο

Η γυναίκα είναι
ξανθιά και
ντυμένη
συντηρητικά.
Είναι μια τυπική
προσέγγιση των
Ναζί για τις
γυναίκες

Η πολιτική των
ναζί συνδέεται
με τον πλούτο
και τον άνετο
τρόπο ζωής

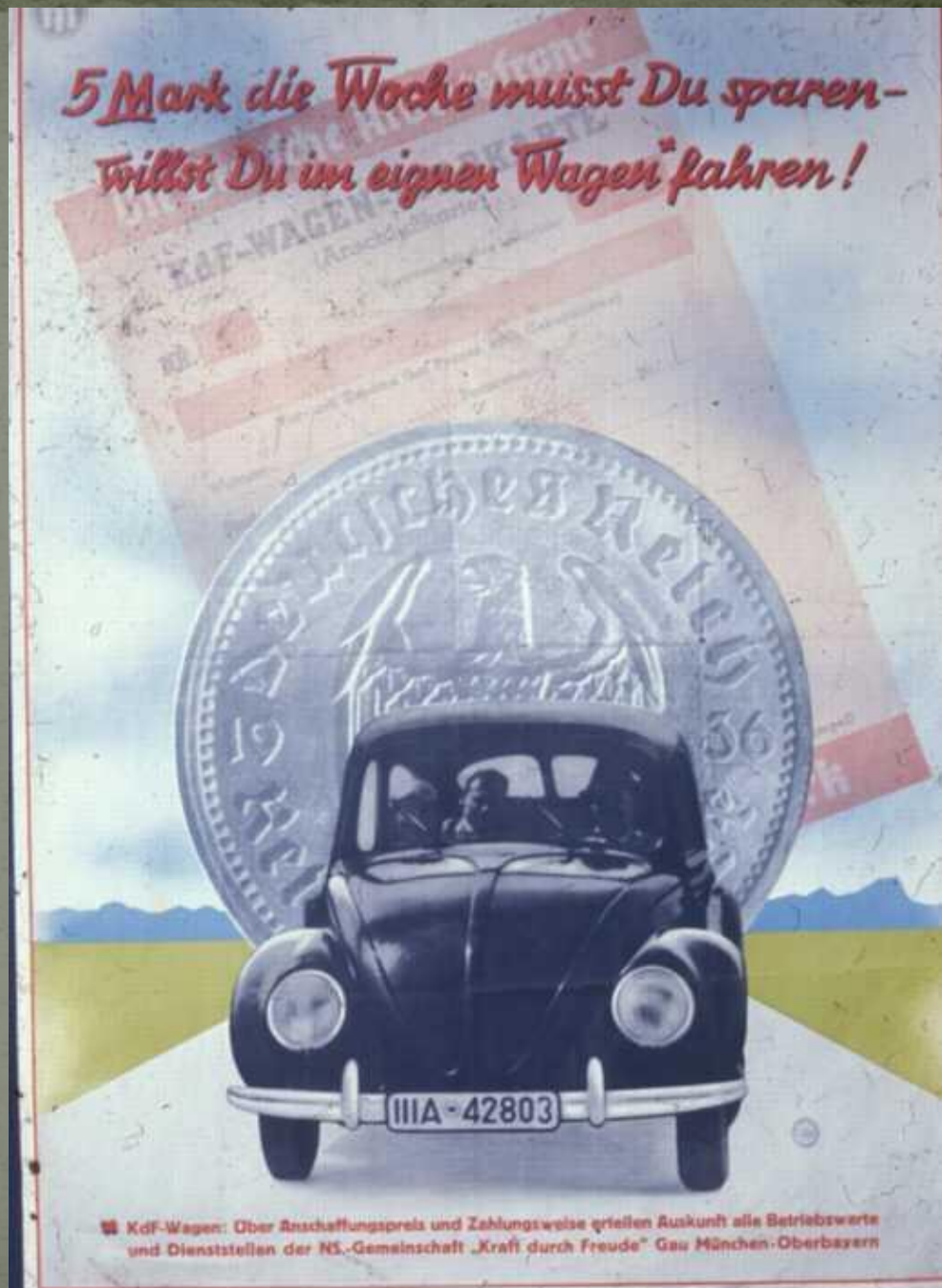

Τα βουνά
υπαινίσσονται
τη σχέση των
Γερμανών με
το ιδεώδες της
υπαίθρου

Είναι
ολοφάνερα
ευτυχισμένοι
με αυτόν τον
τρόπο ζωής

"Your Own KdF-Car" poster, 1939 ©

«5 Μάρκα την εβδομάδα
πρέπει να αποταμιεύσεις
αν θέλεις να οδηγείς ένα
δικό σου αυτοκίνητο»
Volks Wagen-To όχημα
του λαού

«Οι νέοι υπηρετούν τον Ηγέτη. Όλοι οι 10χρονοι στη Χιτλερική Νεολαία».

(Η συμμετοχή στη Χιτλερική Νεολαία έγινε υποχρεωτική το 1936)

Οι γιορτές της Εθνικής Οργάνωσης Νέων (ΕΟΝ) στο Παναθηναϊκό Στάδιο στην Αθήνα (1938). Το καθεστώς της 4ης Αυγούστου υποχρέωσε όλους τους νέους και τις νέες να ενταχθούν στην ΕΟΝ.

Το αθλητικό ιδεώδες

ἡ Νεοδαΐα

ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 30 (13)
26 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1941.Σ

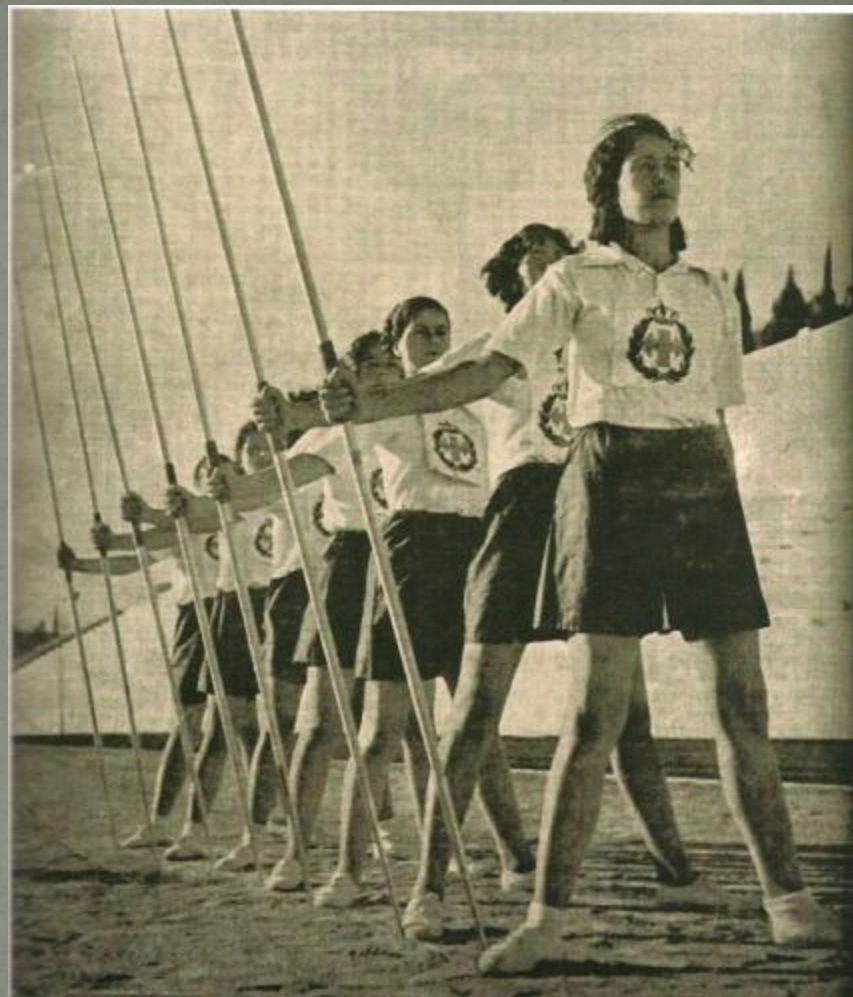

ἡ Νεοδαΐα

ΟΡΓΑΝΟΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ
ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗΣ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

ΕΤΟΣ 1^{ΟΥ} ΦΥΛΛΟΝ 9

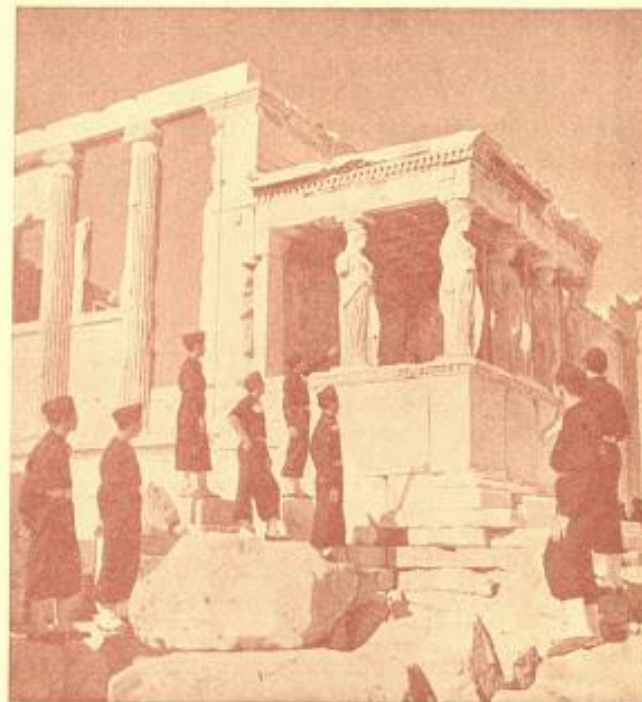
ΑΙ ΦΑΛΑΓΓΙΤΙΣΑΙ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν. ΣΑΝ ΑΛΛΕΣ ΣΠΑΡΤΙΑΤΙΣΕΣ
ΓΥΜΝΑΖΟΝΤΑΙ ΣΤΟΝ ΑΚΟΝΤΙΣΜΟ ΣΤΟ ΣΤΑΔΙΟ

5

Εἰσθε οἱ Ἕλληνες
καὶ θὰ μένετε
γιὰ πάντα Ἕλληνες

1. Η ἐκκλήση για μια «νέα» Ελλάδα
2. Η σύνδεση με την αρχαιότητα

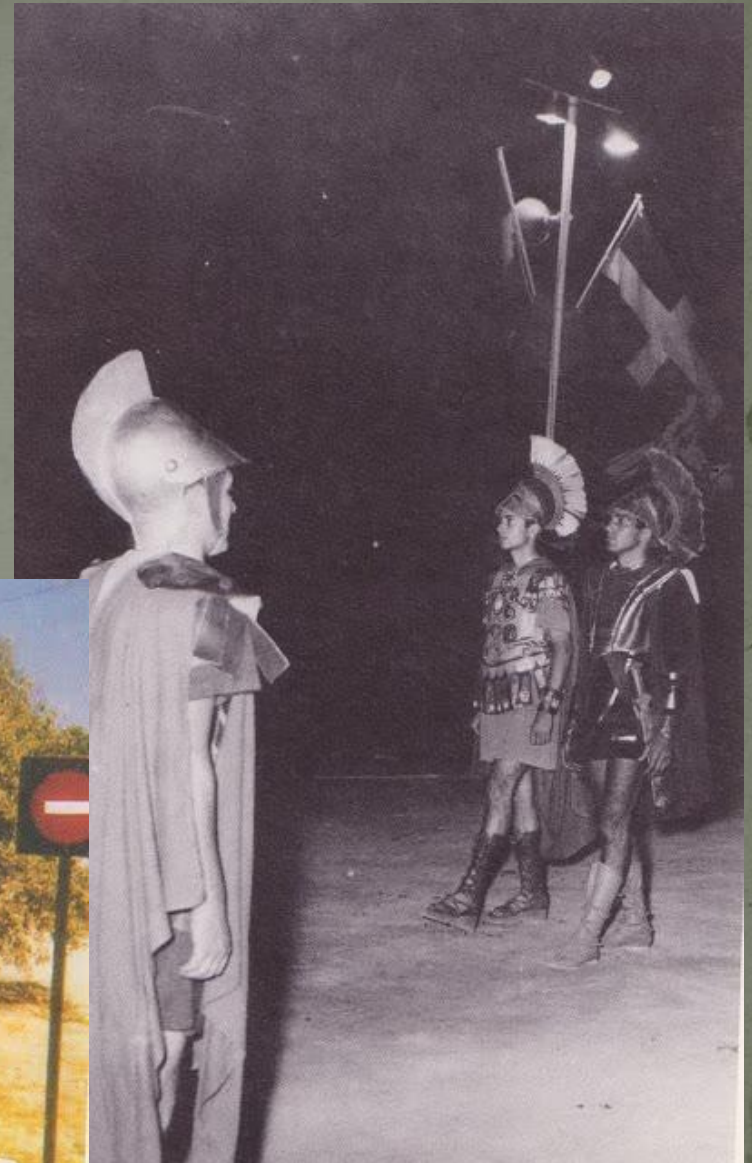

ἡ Νεοδαΐα

ΟΡΓΑΝΟΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ
ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗΣ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ
ΕΤΟΣ Ι^{ον} ΦΥΛΛΟΝ 5

«Η πολεμική αρετή των Ελλήνων»
επταετία 1967-74

Τα παιδιά

**Ναζιστική προπαγάνδα και εκπαίδευση:
Γελοιογραφία σε σχολικό βιβλίο.**

Όταν ένας αντίπαλος δηλώνει:
“δεν θα σε ακολουθήσω”, εγώ
λέω ήρεμα: “τα παιδιά σου
ανήκουν ήδη σε μας” -Adolf
Hitler, 1937

Οι ναζί αντικατέστησαν τους αντι-ναζί εκπαιδευτικούς και πανεπιστημιακούς δασκάλους και τα σχολικά μαθήματα περιελάμβαναν κατήχηση στα ναζιστικά ιδεώδη. Ζητούσαν από τα παιδιά να υπολογίζουν πόσο κόστιζε στο κράτος ένας πνευματικά ή σωματικά ανάπηρος και να χλευάζουν τα εβραϊκά φυλετικά χαρακτηριστικά. Αποστήθιζαν τη ναζιστική ιδεολογία και την ιδέα ότι ο Χίτλερ ήταν ένας ήρωας στον οποίο άξιζε πίστη και υπακοή.

Έλεγχος της Γερμανικής
Νεολαίας

**Ωρολόγιο πρόγραμμα του 1935 για σχολείο θηλέων στη
Ναζιστική Γερμανία.**

ΩΡΕΣ	Τρίτη	Τετάρτη	Πέμπτη	Παρασκευή	Σάββατο
1. 8:00-8:45	Γερμανικά	Γερμανικά	Γερμανικά	Γερμανικά	Γερμανικά
2. 8:50-9:35	Ιστορία	Χορωδία	Γεωγραφία	Ιστορία	Χορωδία
3. 9:40-10:25	Φυλετικές Σπουδές	Φυλετικές Σπουδές	Φυλετικές Σπουδές	Ιδεώδη του κόμματος	Ιδεώδη του κόμματος
4. 1025:11:00	Διάλειμμα με ειδικές ανακοινώσεις και σπορ.				
5. 11:00-12:05	Μαθηματικά και Οικιακή Οικονομία (κάθε μέρα)				
6. 12:10-12:55	Η επιστήμη της Ευγονικής (Eugenics) Βιολογία της Υγείας (κάθε μέρα)				
7. 2:00-6:00:	Σπορ κάθε μέρα				

Προβλήματα μαθηματικών

- «Ένα βομβαρδιστικό αεροπλάνο κατά την απογείωση μεταφέρει 12 ντουζίνες βόμβες, η καθεμία από τις οποίες ζυγίζει 10 κιλά. Το αεροσκάφος απογειώνεται για τη Βαρσοβία το διεθνές κέντρο του Ιουδαϊσμού. Βομβαρδίζει την πόλη. Κατά την απογείωση, με όλες τις βόμβες και γεμάτη τη δεξαμενή με 100 κιλά καυσίμων, το αεροσκάφος ζύγιζε 8 τόνους περίπου. Όταν επιστρέφει από τη σταυροφορία υπάρχουν ακόμη 230 κιλά υλικού. Ποιο είναι το βάρος του αεροσκάφους όταν είναι άδειο;»
- «Το να συντηρηθεί ένα νοητικά ανάπηρο άτομο κοστίζει περίπου 4 μάρκα την ημέρα. Υπάρχουν 300.000 νοητικά καθυστερημένα άτομα για φροντίδα. Πόσο κοστίζουν συνολικά αυτά τα άτομα; Πόσα επιδόματα γάμου των 1000 μάρκων θα μπορούσαν να δοθούν με τα ίδια χρήματα;»

60 000 RM

kostet dieser Erbkrankte
die Volksgemeinschaft
auf Lebenszeit

*Volksgenosse
das ist auch
Dein Geld*

Lesen Sie

**neues
Volk**

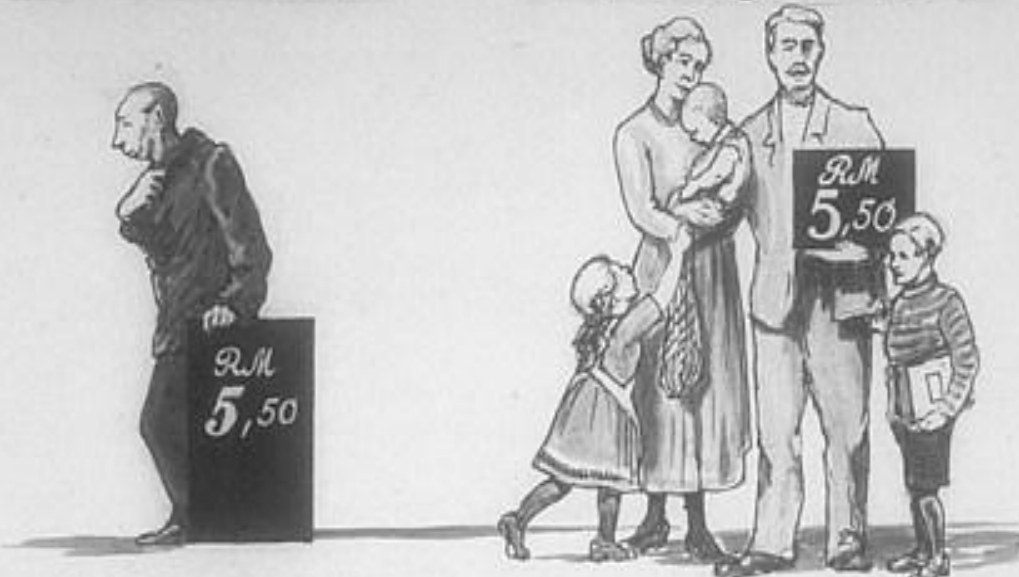
Die Monatshefte des Rassenpolitischen Amtes der T

Η «φυλετική ιατρική» και το
πρόγραμμα ευγονικής των Ναζί
εξόντωσε περίπου 200.000
ανθρώπους στη Γερμανία

Täglich RM 5.50
kostet den Staat
ein Erbkrankter

Für RM 5.50
kann eine erbgesunde Familie
1 Tag leben !

48

Η Γερμανική Προπαγάνδα : Joseph Goebels

*«Όσοι δεν είναι γνήσιοι Γερμανοί
δεν μπορούν να συμμετέχουν
οικονομικά στη ζωή της χώρας
σύμφωνα με το νόμο. Είναι
εχθροί του έθνους ..»*

*Οι Ναζί κατασκεύασαν ραδιόφωνα φθηνά,
για να φτάνει η προπαγάνδα τους σε κάθε
γερμανικό σπίτι. Επιπλέον, τοποθέτησαν
μεγάφωνα σε όλες τις πλατείες των πόλεων.
Οι λόγοι του Φύρερ ακούγονταν παντού.*

*Το 1939 το 80% των Γερμανών είχε ραδιόφωνο.
«Το ραδιόφωνο είναι το πνευματικό όπλο του
ολοκληρωτικού καθεστώτος» J. Goebbels*

Juden rauss! («Πέταξε τους Εβραίους έξω»):
 γερμανικό παιδικό παιχνίδι.
 Το 1938 πουλήθηκαν ένα εκατομμύριο τέτοια
 παιχνίδια.

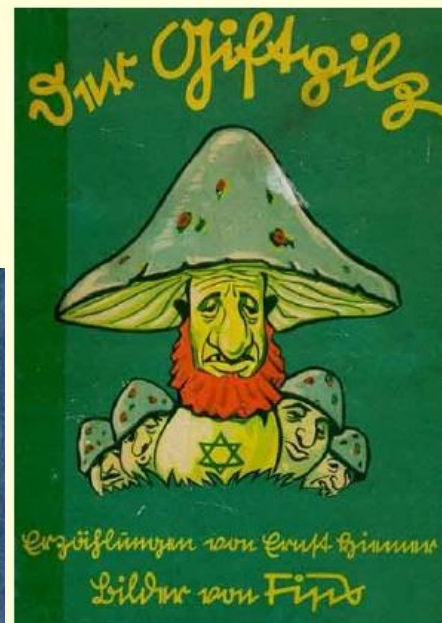

Ρόδος: νεοναζιστικά συνθήματα στην
Συναγωγή Καχάλ Σαλόμ (1575-1577).
Βανδαλισμοί στο μνημείο του
Ολοκαυτώματος.

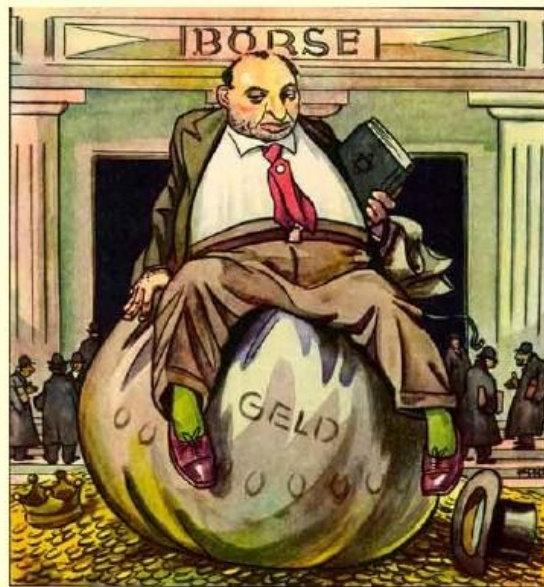

« Το δηλητηριώδες μανιτάρι» του Julius Streicher

The Poisonous Mushroom by Julius Streicher. The cruel children's book was often taught in schools.

Money Is The God Of The Jews: "The God of the Jews is money. To earn money, he commits the greatest crimes. He will not rest until he can sit on a huge money sack, until he has become the king of money."*

„Der Gott des Juden ist das Geld. Und um Geld zu verdienen, begeht er die größten Verbrechen. Er ruht nicht eher, bis er auf einem großen Geldsack sitzen kann, bis er zum König des Geldes geworden ist.“

Ο «αιώνιος Εβραίος» και τα
αξεπέραστα στερεότυπα

Ο αιώνιος Εβραίος

Έχει καμπούρα:
υποβάλλει την ιδέα
ότι οι Εβραίοι δεν
είναι φυσιολογικοί

Το απλωμένο
χέρι ζητιανεύει:
οι Εβραίοι
κατηγορούνται
για απληστία

Υπάρχει ένα
σφυρί και ένα
δρεπάνι πάνω
στο χάρτη της
Γερμανίας:
υπαινίσσεται
μια σχέση
ανάμεσα σε
Εβραίους και
Κομμουνισμό

Κρατά μαστίγιο:
είναι ένας
«δουλέμπορος»

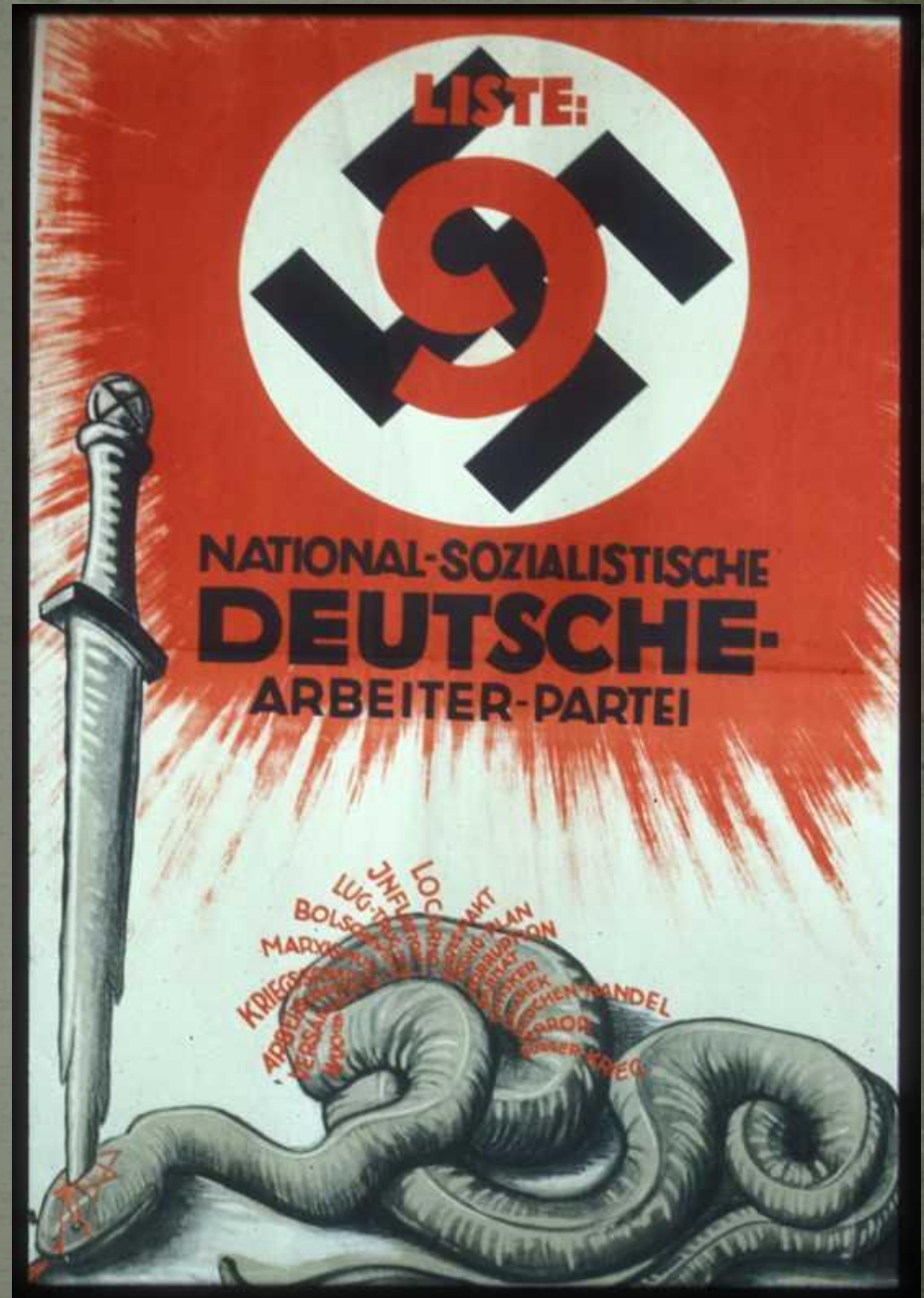
The poster for the 'Eternal Jews' exhibition, 1937

Η θεωρία της «πισώπλατης μαχαιριάς»: οι Εβραίοι και οι κομμουνιστές έπεισαν τους στρατιώτες να μην πολεμήσουν και προκάλεσαν την ήττα της Γερμανίας .

Προπαγάνδα

5/12/1930: Ο J. Goebbels διακόπτει την πρεμιέρα του φιλμ «Ουδέν νεώτερον από το Δυτικό Μέτωπο» , βασισμένο στο ομώνυμο έργο του Έριχ Μαρία Ρεμάρκ. Οι διαδηλωτές Ναζί πέταξαν καπνογόνα και σκόνες φτερνίσματος, ενώ ξυλοκόπησαν όσους διαμαρτυρήθηκαν από τους θεατές. Οι Ναζί θεωρούσαν το έργο αντι-Γερμανικό. Στο τέλος το φιλμ απαγορεύτηκε.

ŽIDOVİ

IZLOŽBA O RAZVOJU ŽIDOVSTVA
I NJIHOVOG RUŠILAČKOG RADA U
HRVATSKOJ PRIJE 10.IV.1941
RJEŠENJE ŽIDOVSKOG
PITANJA U N.D.H.

1.V.1942

1.VI.1942

UMJETNIČKI PAVILJON NA STROSSMAYEROVOM TRGU

Κροατική αντισημιτική
αφίσα από την αντι-
εβραϊκή έκθεση του
1942 στο Ζάγκρεμπ

Εικ. 40. Τουρκική γελοιογραφία

Gazetelerden: Bir vapur dolusu Yahudi muhaciri
İzmir limanından geçti...

Yahudi - Açız, parasızız.. Allahaşkiniza beş dakika karaya
çıkamamıza izin verin da zengin olup yelölim!..

Akbaba, 24 Ağustos 1939

Τα επικίνδυνα
στερεότυπα. Σμύρνη
1939. Ο Εβραίος από
το πλοίο:
«Είμαστε απένταροι!
είμαστε πεινασμένοι!
Αφήστε μας να
κατέβουμε από το
καράβι για πέντε
λεπτά και θα
γυρίσουμε σ' αυτό
πλούσιοι!...»

Το Μάιο του 1933 φοιτητές στο Βερολίνο έκαψαν 20.000 βιβλία που αφαίρεσαν από βιβλιοθήκες. Ανάμεσά τους και βιβλία που γράφτηκαν από τους πιο σημαντικούς Γερμανούς συγγραφείς. Οι ναζί έκαιγαν συστηματικά τα βιβλία που είχαν γράψει Εβραίοι, αλλά και όσα θεωρούσαν αντίθετα με τη ναζιστική ιδεολογία.

Η Νύχτα των Κρυστάλλων: 9-10 Νοεμβρίου, 1938. Μέσα σε μια νύχτα, 92 Εβραίοι δολοφονήθηκαν και 25,000–30,000 συνελήφθησαν και μεταφέρθηκαν σε στρατόπεδα συγκέντρωσης. Πύρπολήθηκαν 200 συναγωγές.

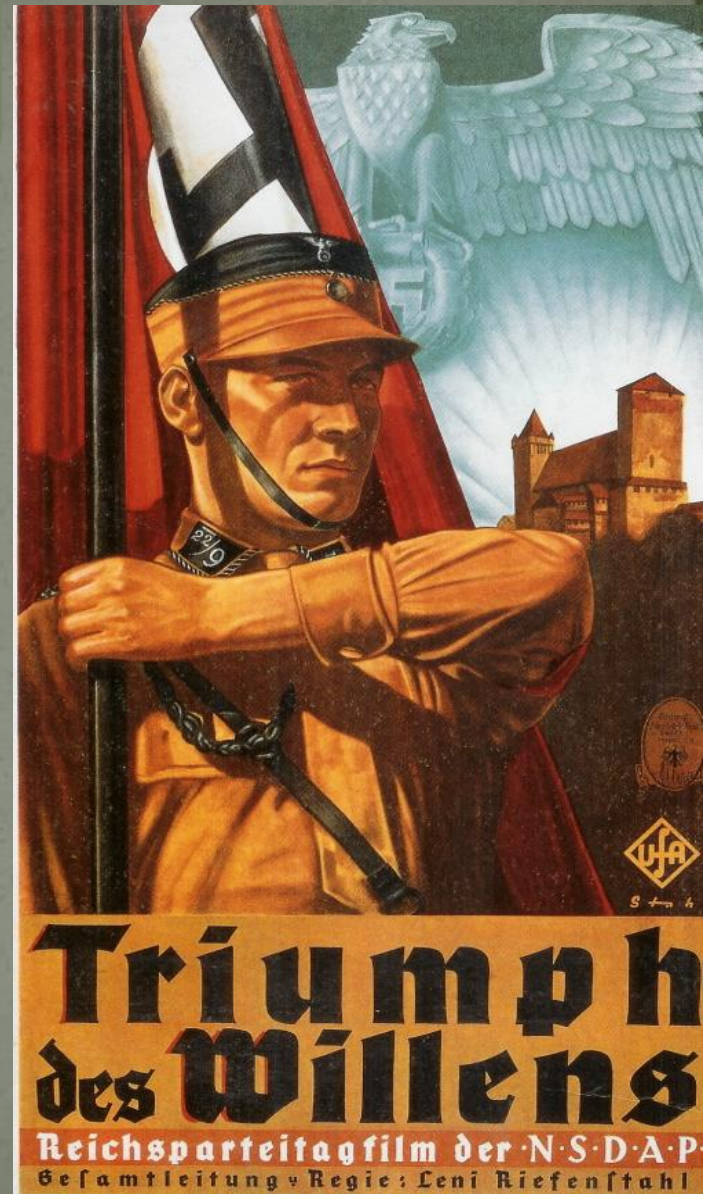

Leni Riefenstahl

der Sieg des Glaubens

der Film vom Reichs-
Parteitag der NSDAP
Stäufelsteinsche Zeichnung: Leni Riefenstahl

«Ο Θρίαμβος της Θέλησης» (1934). Το φιλμ της Λένι Ρίφενσταλ απεικονίζει το χρονικό των μεγάλων ναζιστικών συγκεντρώσεων. Πάνω από 1000 προπαγανδιστικά φιλμ παράχτηκαν στο διάστημα 1933-1942. Πριν την προβολή τους παρουσιάζονταν επίκαιρα νέα.

Η σημερινή συγκυρία: Άσκηση με αξιοποίηση νέων τεχνολογιών :

1. Να δημιουργήσετε από ένα εννοιολογικό χάρτη για κάθε περίπτωση ο οποίος:

- α. θα απεικονίζει τα στοιχεία προπαγάνδας και λογοκρισίας των Ναζί.
- β. θα περιέχει στοιχεία προπαγάνδας με βάση τη σημερινή εποχή και τα προβλήματά της. Να λάβετε υπόψη τα σύγχρονα μέσα διάδοσης ιδεών (κοινωνική δικτύωση κλπ).
- γ. Θα απεικονίζει τους τρόπους αντίστασης στις παραπάνω επιδιώξεις.

2. Να κατασκευάσετε ένα συννεφόλεξο με βάση προπαγανδιστικά κείμενα εποχής (π.χ. Τα 25 σημεία του ναζιστικού προγράμματος). Τι αναδεικνύεται;

3. Να κατασκευάσετε ένα Ωρολόγιο Πρόγραμμα το οποίο θα περιέχει μαθήματα που υπερασπίζονται τις δημοκρατικές αξίες και τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Να δημιουργήσετε μια δική σας προπαγανδιστική αφίσα
με θέμα: «Ιστορία και καθημερινή ζωή. Η ανάγκη να
γνωρίσουμε το παρελθόν για να κατανοήσουμε το παρόν».

1. Να απευθύνεστε στους συμμαθητές και την ευρύτερη τοπική
κοινωνία.
2. Να βρείτε ένα κεντρικό σύνθημα (slogan)
Να χρησιμοποιήσετε δύο τουλάχιστον από τους
προαναφερθέντες μηχανισμούς
3. Να χρησιμοποιήσετε πρωτότυπο και μη οπτικό υλικό
4. Να φροντίσετε ώστε να συνδεθεί με στοιχεία της τρέχουσας
επικαιρότητας

«Συνέβη, άρα μπορεί να ξανασυμβεί...»

Primo Levi

Μην αφήνουμε

ΚΕΝΑ στη διδασκαλία μας

...γιατί κάποιοι άλλοι

τα εκμεταλλεύονται

Να διδάξουμε στα παιδιά

- ✓ τον αλληλοσεβασμό
- ✓ την αλληλοβοήθεια
- ✓ τον ελεύθερο δημοκρατικό διάλογο
- ✓ να μην αγαπήσουν την εξουσία
- ✓ τον σεβασμό της διαφορετικότητας
- ✓ την άρνηση στον ρατσισμό
- ✓ να ερευνούν, να σκέφτονται, να ρωτάνε, να συζητούν ΧΩΡΙΣ ΦΟΒΟ

ΓΙΑ ΝΑ ΚΡΑΤΗΣΟΥΜΕ ΜΑΚΡΙΑ ΤΟΝ ΦΑΣΙΣΜΟ ΑΠΟ ΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΜΑΣ

ΕΛΜΕ ΡΕΘΥΜΝΟΥ